

Jaarverslag 2019

Tijdelijke Commissie
Mijnbouwschade Groningen

1 SCHADE-OPNAME

Als u schade van landbouw heeft geleden, wordt u verzocht uw schade te melden bij de Commissie. De Commissie zal uw schade onderzoeken en u advies geven over de mogelijkheden om uw schade te herstellen.

2 HET ADVIESRAPPORT

In geval van een reguliere procedure ontvangt de deskundige functionaris van de Commissie, in goed overleg met een verzoeker, een adviesrapport na 2 weken. De Commissie stelt het rapport aan u beschikbaar.

3 VOLDOENDE ADVIES

Als het voor het landbouwen van een rapport noodzakelijk is, dan wordt deze in drie maanden tijd uitgereikt. De Commissie heeft het advies opgesteld, waarbij u advies uw schade kunt geven. Deze deskundige moet binnen 6 weken een adviesrapport opleveren.

4 REACTIE OP RAPPORT

Als u het rapport heeft ontvangen, heeft u 2 weken de tijd om mondeling of schriftelijk te reageren. Deze kan op uw verzoek worden verlengd.

5 BESLUIT OVER UW SCHADE

De Commissie stelt een besluit op over de schade van landbouw. Dit besluit is een factuur van een schadevergoeding. Het besluit wordt u binnen 6 weken na het adviesrapport bekendgemaakt. Het besluit kan worden aangevoerd.

Inhoud

Voorwoord	3
1 Samenvattend overzicht	4
1.1 Kerncijfers 2019.....	4
1.2 Wettelijke Taken.....	5
1.3 Profiel TCMG.....	5
1.3.1 Uitgangspunten	6
1.4 Wijzigingen in de commissies	7
1.5 Bezetting van de TCMG per eind 2019	8
1.6 Bezetting van de commissie advisering bezwaarschriften per eind 2019	8
1.7 Organisatiestructuur.....	8
1.8 Bemensing en huisvesting	9
1.9 Uitvoeringskosten.....	9
1.10 Stakeholders en belangenbehartigers	9
2 Ontwikkelingen in 2019.....	10
3 Afhandeling schademeldingen in 2019	14
3.1 Binnengekomen schademeldingen	14
3.2 Besluiten en afgehandelde schademeldingen	14
3.3 Acut Onveilige Situaties (AOS) 2019.....	15
3.4 Lang lopende dossiers.....	16
3.5 Ontwikkeling schade-opnames	17
3.6 Doorlooptijd afhandeling schademeldingen	17
3.7 Stuwmeerregeling.....	17
3.8 Totale schadevergoeding	18
3.9 Schademeldingen en besluiten per gemeente.....	18
3.10 Monumenten, agrarische bedrijven en andere bedrijven.....	19
4 Bezwaren, beroepen en klachten in 2019	20
4.1 Het aantal en de uitkomsten van behandelde bezwaar- en beroepzaken;	20
4.2 Behandelde klachten en de uitkomsten van de klachtbehandeling	20
4.3 Uitkomsten van uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoeken;	20
5 Vooruitblik	21
Voorbehoud.....	21
Colofon.....	21

Voorwoord

Groningen, 20 maart 2020

Geachte lezer,

Voor u ligt het eerste en meteen ook het laatste jaarverslag van de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen. In 2020 gaat de TCMG immers op in het Instituut Mijnbouwschade Groningen. Met dit jaarverslag legt de TCMG verantwoording af over de schadeafhandeling in 2019.

Over het algemeen zult u in dit jaarverslag weinig nieuwe informatie vinden over de schadeafhandeling. De TCMG doet wekelijks via haar website verslag van de voortgang. Daarnaast delen wij belangrijke ontwikkelingen vrijwel direct met maatschappelijke organisaties, met nationale, regionale en lokale overheden en met het publiek.

Vanaf de start was ik als plaatsvervangend voorzitter bij de TCMG betrokken, sinds 15 februari 2019 ben ik voorzitter. Ik volgde Bruno van Ravels op, met veel dank en waardering voor zijn inzet. Hij heeft de basis gelegd voor grootschalige afhandeling van schade door de Nederlandse overheid. Een unicum, want de TCMG diende het bestuursprocesrecht te combineren met het burgerrechtelijke aansprakelijkheidsrecht. Alles in de complexe, technische context van fysieke schade door bodembeweging als gevolg van gaswinning.

Onder zijn voorzitterschap bracht een panel van onafhankelijke deskundigen advies uit over de toepassing van het wettelijke bewijsvermoeden. Dit leverde een beoordelingskader op dat tot op de dag van vandaag wordt gehanteerd. Dit kader heeft het werk van de onafhankelijke deskundigen en de commissie eenvoudiger gemaakt en tegelijkertijd meer rechtszekerheid en -gelijkheid geboden aan Groningers met mijnbouwschade.

In 2018 zijn we gestart met een grote erfenis aan meldingen vanuit het Centrum Veilig Wonen (CVW). De TCMG moest toen zelf nog op stoom komen. Pas eind 2018 had de TCMG –na een Europese aanbesteding– de beschikking over voldoende onafhankelijke deskundigen om te adviseren over schade in individuele gevallen. Een en ander resulteerde in lange wachttijden voor de betrokken aanvragers.

Dit werd niet minder door de aardbeving bij Westerwijtwerd van 22 mei 2019. Duizenden Groningers leden schade, veelal bovenop de schade die zij al hadden door eerdere

bodembewegingen. Er kwamen daarnaast in korte tijd veel meldingen van acuut onveilige situaties binnen.

Te veel Groningers moesten te lang wachten op een besluit over hun aanvraag en dat was frustrerend en onrechtvaardig. Gelukkig nam de minister van EZK ons advies ter harte en een Stuwmeerregeling in het leven te roepen. Hiervan is in de tweede helft van 2019 goed gebruik gemaakt. Meer dan 10.000 dossiers konden versneld worden afgehandeld.

De balans tussen een rechtvaardige, ruimhartige, voortvarende en onafhankelijke schadeafhandeling is in de loop van 2019 mede daardoor aanzienlijk verbeterd voor de aanvragers, ook voor de aanvragers die na de start van de Stuwmeerregeling schade meldden. Zij konden weliswaar geen gebruikmaken van de regeling, maar wel veel sneller worden geholpen.

In het algemeen kwam de schadeafhandeling in 2019 goed op stoom. We handelden eind 2019 wekelijks twee keer zoveel schades af als in het begin. De schadeafhandeling werd voorspelbaarder en het is duidelijker wat aanvragers ervan kunnen verwachten. De hoeveelheid openstaande schademeldingen is niet langer de belangrijkste graadmeter, maar de doorlooptijd tussen een schademelding en de afhandeling ervan. Het overgrote deel van de huidige aanvragers wacht op dit moment niet langer dan een half jaar op een besluit.

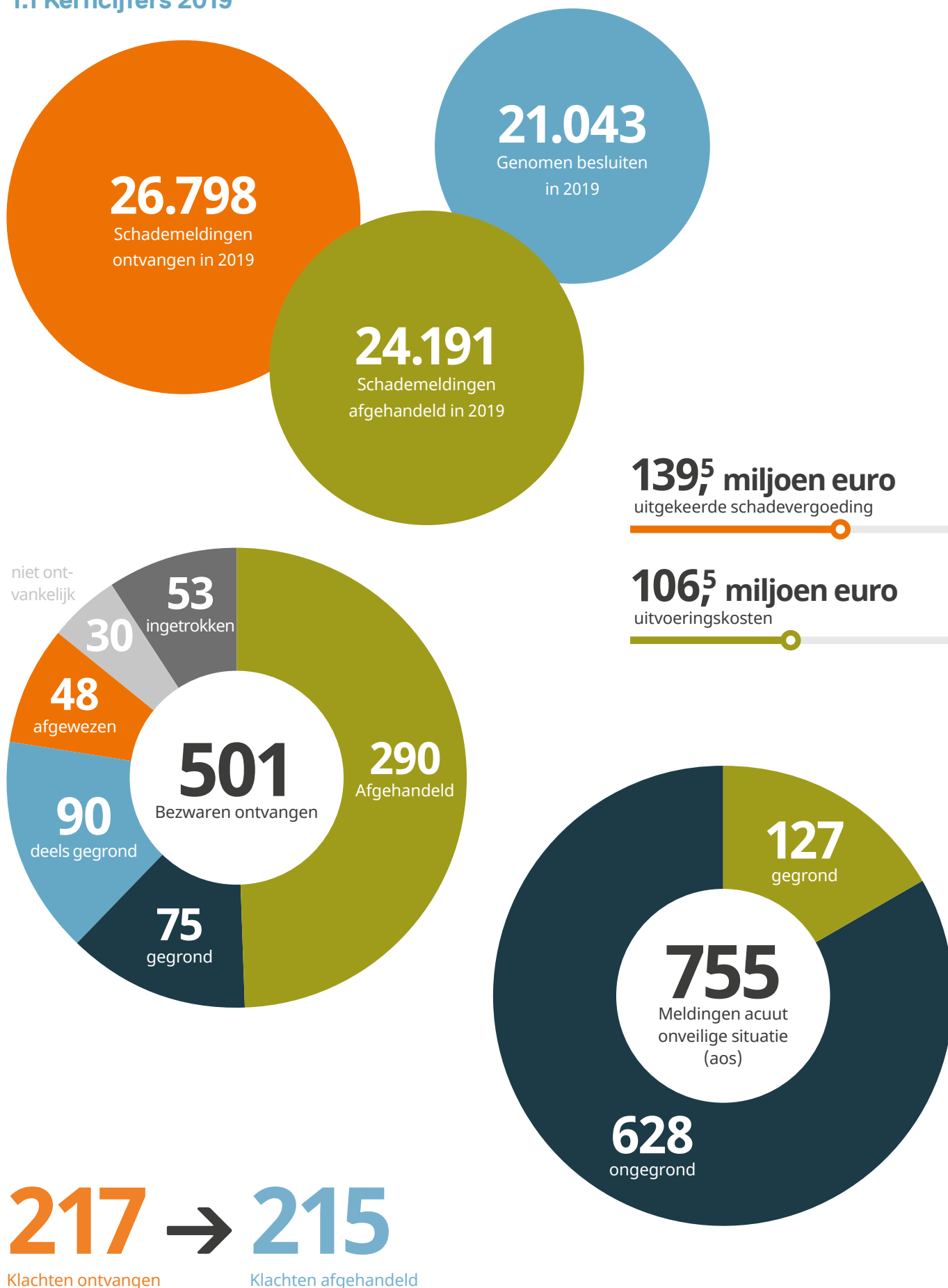
Een toenemend aantal Groningers meldde in 2019 schade, veelal voor het eerst. Er zijn geen signalen dat het aantal wekelijkse schademeldingen afneemt, in tegendeel. De schadeafhandeling moet, met behoud van zorgvuldigheid, daarom nog voortvarender, maar het begin is er. Een van de vertegenwoordigers van de maatschappelijke organisaties zei het treffend: 'De kop is door 't halster'. De toegesloten instroom van aanvragen heeft ook positieve kanten. Zij lijkt te duiden op een gegroeid vertrouwen in de TCMG en meer Groningers krijgen de schadevergoeding die hun toekomt.

Prof. mr. S.C.J.J. (Bas) Kortmann
Voorzitter

Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen

1 Samenvattend overzicht

1.1 Kerncijfers 2019

1.2 Wettelijke Taken

In het Besluit mijnbouwschade Groningen heeft de TCMG tot taak gekregen:

- te besluiten op aanvragen tot vergoeding van schade en de overlastvergoeding
- het nemen van beslissingen op bezwaar tegen besluiten
- het voeren van beroepsprocedures tegen beslissingen op bezwaar en het voeren van hoger beroepsprocedures tegen uitspraken van de rechtbank over de genomen beslissingen op bezwaar.
- het doen van aanbevelingen aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat, zodat ze haar taken beter kan uitvoeren.
- binnen 48 uur te reageren op meldingen van acuut onveilige situaties

1.3 Profiel TCMG

De Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen (TCMG) is op 19 maart 2018 opgericht om uitvoering te geven aan het Besluit mijnbouwschade Groningen van 31 januari 2018. De commissie is een onafhankelijk bestuursorgaan. Haar voornaamste taak is het nemen van besluiten over de aanvragen tot vergoeding van de schade, veroorzaakt door bodembeweging door gaswinning in het Groningenveld en de gasopslag in Norg. Een tweede belangrijke taak is het binnen 48 uur ondernemen van actie op meldingen van acuut onveilige situaties.

Haar opdracht is haar wettelijke taken onafhankelijk, rechtvaardig, ruimhartig, voortvarend en met oog voor de menselijke maat te vervullen. Daarmee wil de TCMG een bijdrage leveren aan het herstel van het vertrouwen in de overheid bij iedereen die deze mijnbouwschade lijdt.

De TCMG behandelt aanvragen tot vergoeding van schade aan gebouwen of werken die ná 31 maart 2017 zijn ingediend. Toen de TCMG op 19 maart 2018 begon, kreeg zij 13.472 schademeldingen overgedragen van Centrum Veilig Wonen, waarvan zo'n 85% alleen een adres betrof, geen inhoud.

Eigenaren die aanvragen kunnen doen, zijn bijvoorbeeld natuurlijke personen, bedrijven (mkb), agrariërs, woningcorporaties en (semi-)overheidsinstanties. Expliciet uitgezonderd is het behandelen van aanvragen voor de schade aan industriegebouwen en infrastructurele werken, zoals wegen en bruggen. Ook is de TCMG niet bevoegd immateriële schade (smartengeld) en waardedaling van huizen en gebouwen te vergoeden. De TCMG is daarnaast niet bevoegd woningen te versterken vanuit het versterkingsprogramma van de Rijksoverheid. De Nationaal Coördinator Groningen voert deze taak uit.

De TCMG is 'tijdelijk', in afwachting van de oprichting van een Instituut Mijnbouwschade Groningen dat meerdere soorten schades mag gaan afhandelen. De oprichting daarvan vindt plaats met de invoering van de Tijdelijke Wet Groningen, die is voorzien op 1 juli 2020. De TCMG zal dan opgaan in het IMG en daarmee ophouden te bestaan als bestuursorgaan.

1.3.1 Uitgangspunten

In de ontwikkeling van haar werkwijze tracht de TCMG telkens een balans te vinden tussen de uitgangspunten: onafhankelijk, rechtvaardig, ruimhartig, voortvarend en 'met de mens centraal'. Het is de overtuiging van de TCMG dat alleen een goede balans tussen deze verschillende uitgangspunten het vertrouwen in de overheid kan herstellen.

Onafhankelijk en onpartijdig

De TCMG is als bestuursorgaan onafhankelijk en onpartijdig. Dat betekent dat de organisatie geen directe financiële relatie heeft met de NAM en bijvoorbeeld niet met de NAM overlegt over haar werkwijze of over individuele aanvragen. Bij besluiten over individuele aanvragen is er geen beïnvloeding van andere partijen, noch van petrochemische industrie, noch van overheden zoals het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en de regionale overheden. Om deze onafhankelijkheid extra te borgen, benoemt de minister voor Rechtsbescherming de commissieleden van de TCMG. Wel informeert de TCMG regelmatig het ministerie van Economische Zaken en Klimaat over de voortgang en doet zij verslag van de gemaakte keuzes. Ook de ingeschakelde deskundigen zijn onafhankelijk in het komen tot hun oordeel, binnen het beoordelingskader.

Rechtvaardig

Rechtvaardigheid komt in de werkwijze tot uitdrukking door het voor schademelders mogelijk te maken - net zoals bij andere overheidsbesluiten - in bezwaar te gaan na een besluit over de aanvraag. Een onafhankelijke adviescommissie adviseert daarbij op het bezwaar, waarbij zo nodig het advies van een niet bij de zaak betrokken onafhankelijke deskundige wordt gevraagd. Wie het, na het besluit en de bezwaarprocedure, nog niet eens is met de uitkomst, kan in beroep gaan bij de afdeling bestuursrecht van de Rechtbank Noord Nederland en eventueel nog in hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Een ander manier waarop de rechtvaardigheid is geborgd, is de toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden. Dat houdt kortweg in dat wanneer de schade lijkt op mijnbouwschade, je op voorhand ervan uit mag gaan dat het ook mijnbouwschade is. Je hoeft als aanvrager dan niet het oorzakelijk verband tussen schade en mijnbouw aan te tonen door het inhuren van een deskundige. De omgekeerde bewijslast geldt. Alleen als de onafhankelijke deskundige en vervolgens de commissie duidelijk en aantoonbaar kan motiveren dat er sprake is van een andere oorzaak van de schade - een die de gaswinning of gasopslag als oorzaken uitsluit - dan is er geen sprake van mijnbouwschade. Omdat dit wettelijk bewijsvermoeden vrij algemeen is geformuleerd en er geen willekeur mag zijn in beoordelingen, geeft

de TCMG aan de schadedeskundigen een stel handvatten mee die scherper omlijnen wat wel en niet binnen dit wettelijk bewijsvermoeden valt: een beoordelingskader.

De rechtvaardigheid komt ook tot uitdrukking in de wijze waarop de TCMG de schadeomvang laat berekenen. Om gelijke gevallen gelijk te behandelen is een rekenhulp ontwikkeld, waarin herstellmethodes staan beschreven met daarbij de te hanteren maatvoering en prijzen. Hiermee komt tegenover eenzelfde schade, eenzelfde schadevergoeding te staan.

Ruimhartig

Ruimhartigheid begint bij het creëren van een laagdrempelige toegang tot een schadeprocedure. Anders dan bij een civiele procedure kost de procedure de aanvrager niets, ook niet als de aanvraag wordt afgewezen. Ook wordt er kosteloos voor de aanvrager een zaakbegeleider ter beschikking gesteld en wordt (doorgaans) een onafhankelijke deskundige gevraagd advies uit te brengen, eveneens kosteloos voor de aanvrager. Ook de bezwaarprocedure, de begeleiding daarbij en een eventueel nieuw advies van een andere onafhankelijke deskundige, zijn kosteloos voor de aanvrager.

De ruimhartigheid komt ook tot uitdrukking in de wijze waarop de schadeomvang wordt gecalculeerd. Zo mogen deskundigen de schadeomvang zo calculeren dat de schade kan worden hersteld naar ten minste de staat waarin het beschadigde deel verkeerde vóór de bodembeweging door gaswinning of gasopslag. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat soms een heel plafond of hele vloer vervangen wordt als er maar een deel beschadigd is, maar de reparatie door bijvoorbeeld kleurverschil zichtbaar blijft.

De ruimhartigheid vergoedt ook materiële gevolgschade, zoals inkomstenderving, die het gevolg is van een door TCMG toegekende mijnbouwschade. Ook worden overige schade en overlastvergoeding toegekend, waarbij er € 350 extra overlastvergoeding is voor iedereen die langer dan een jaar op een besluit moet wachten en die vervolgens een vergoeding voor de gemelde schade toegekend krijgt.

De overlastvergoeding wordt toegekend zonder dat deze moet worden aangevraagd. Bij de toekenning van de schadevergoeding wordt bovendien wettelijke rente gerekend over de periode tussen het (waarschijnlijk) ontstaan van de schade en het besluit over de vergoeding ervan. Het gaat dan tenminste over de periode vanaf het indienen van de aanvraag, tenzij er feiten en omstandigheden zijn waaruit een nog eerder ontstaan van de schade valt af te leiden.

De uitbetaling van de schadevergoeding vindt in de praktijk, mits alle betaalgegevens beschikbaar zijn, vervolgens onverkort plaats en is doorgaans binnen een week na het besluit uitgevoerd. De betaling wordt in opdracht van de TCMG verzorgd door het Rijk. De NAM is ook hierbij niet betrokken.

Voortvarend

Voortvarendheid is voor de TCMG de grootste uitdaging gebleken. Er is een spanning tussen een rechtvaardige en voortvarende schadeafhandeling. Rechtvaardigheid vereist zorgvuldigheid en die vergt tijd. En tot op zekere hoogte geldt deze spanning ook voor onafhankelijkheid. Wanneer een schade wordt opgenomen, zal een onafhankelijke deskundige zich moeten uitspreken over de oorzaak en de omvang van de schade. Deze deskundigen zijn schaars en dat staat voortvarendheid soms in de weg.

Vanwege de rechtvaardigheid moeten aanvragers de gelegenheid krijgen te reageren op het adviesrapport dat op basis van de schade-opname door een onafhankelijke deskundige wordt opgesteld. Ook dit proces vergt tijd en dit staat daarmee op gespannen voet met voortvarendheid. De TCMG een te lange procedure ook een vorm van onrechtvaardigheid en spant zich in deze te beperken waar mogelijk.

Gelukkig blijkt uit de cijfers van dit jaarverslag dat de TCMG steeds beter in staat is de balans aan te brengen tussen de uitgangspunten. Dus met behoud van zorgvuldigheid en onafhankelijkheid voortvarender besluiten te nemen over aanvragen. Het paneladvies over de toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden heeft daarin een belangrijke rol gespeeld.

De mens centraal

Niemand die schade lijdt door bodembeweging door gaswinning in het Groningenveld en de gasopslag Norg, heeft erom gevraagd in die situatie te belanden. De gedupeerden moeten een procedure doorlopen om die schade vergoed te krijgen. Dat is een vorm van overlast. Naast bijvoorbeeld vergoeding van deze overlast, heeft de TCMG de opdracht hen zoveel mogelijk te ontzorgen in de schadeprocedure. Dit ontzorgen is al bij de oprichting van de TCMG begonnen, doordat de schadeafhandeling niet meer rechtstreeks met de veroorzaker hoeft te geschieden. Verder is het ontzorgen merkbaar door het toewijzen van een zaakbegeleider om de aanvrager te begeleiden in de procedure.

Om de mens steeds centraal te kunnen blijven stellen is de TCMG regelmatig in overleg met de maatschappelijke organisaties en lokale overheden die de Groningers vertegenwoordigen. Daarnaast meet de TCMG continu de tevredenheid van aanvragers gemeten op verschillende momenten in de procedure. De voldoende die we hierbij als cijfer krijgen, stemt hoopvol. Maar er is ook het besef dat er permanent aandacht nodig is voor het onderwerp, binnen en buiten de TCMG. De TCMG beschouwt de kritiek van de maatschappelijke organisaties daarbij als constructief en noodzakelijk om haar taak en opdracht goed uit te kunnen voeren.

1.4 Wijzigingen in de commissies

Er vinden zowel personele als structurele wijzigingen plaats in de samenstelling van de commissies gedurende het verslagjaar.

Per 15 februari 2019 verleent de commissie decharge aan de heer prof. mr. Bruno van Ravels, die voorzitter is vanaf maart 2018. Zijn voorzittende taak neemt de heer prof. mr. Bas Kortmann per 15 februari 2019 over. In het benoemingsbesluit van beide heren van 9 maart 2018 is daar al rekening mee gehouden.

Met ingang van 18 februari 2019 is de heer prof. mr. P.J.J. van Buuren benoemd als lid en plaatsvervangend voorzitter van de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen.

Structurele wijzigingen

Op 1 januari 2019 zijn de volgende commissies actief:

- Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen
  - Deelcommissie Mijnbouwschade
  - Deelcommissie Bezwaar.
- Tijdelijke commissie advisering bezwaarschriften mijnbouwschade Groningen (kortweg: bezwaaradviescommissie).

De Deelcommissie Mijnbouwschade heeft tot taak het nemen van beslissingen op aanvragen tot schadevergoeding. De Deelcommissie Bezwaar heeft tot taak het nemen van beslissingen op bezwaarschriften, gericht tegen de beslissingen op de aanvragen tot schadevergoeding van de Deelcommissie Mijnbouwschade. De van de TCMG onafhankelijke bezwaaradviescommissie kan door de deelcommissie bezwaar worden verzocht te adviseren over de te nemen beslissingen op bezwaar.

Wijziging per 3 juli

Omdat het voor de afhandeling van schademeldingen en bezwaren efficiënter is als de deelcommissies worden samengevoegd, zijn met ingang van 3 juli 2019 beide deelcommissies van de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen opgeheven. De rechtsbescherming van aanvragers is immers voldoende geborgd door het onafhankelijke karakter van de bezwaaradviescommissie. Vanaf deze datum zijn er daarom nog twee commissies actief:

- Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen
- en de bezwaaradviescommissie.

Wijziging per 1 november

Om de capaciteit in de bezwaaradviescommissie uit te breiden, stappen per 1 november de TCMG-leden Van de Wetering, Van Emden-Geenen en Van Dijk de over van de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen naar de Tijdelijke commissie advisering bezwaarschriften mijnbouwschade Groningen.

1.5 Bezetting van de TCMG per eind 2019

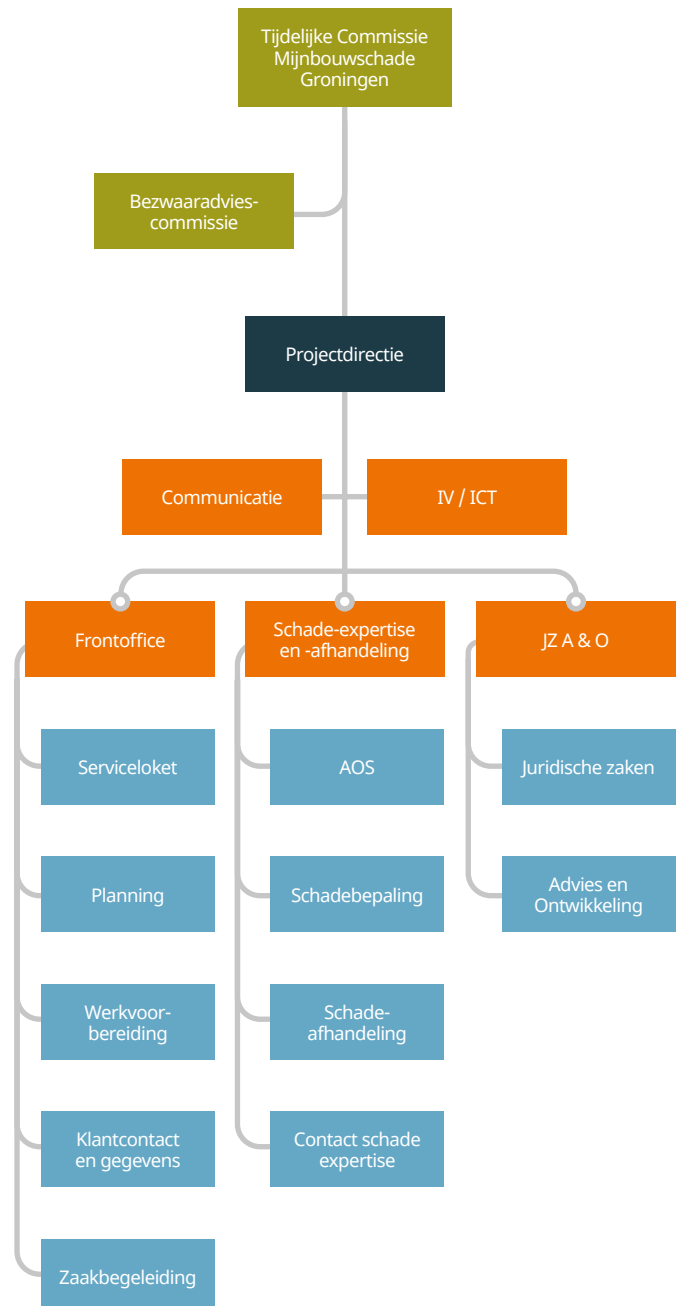
- De heer prof. mr. S.C.J.J. Kortmann (voorzitter)
- De heer prof. mr. P.J.J. van Buuren (plaatsvervangend voorzitter)
- De heer mr. M.Tj. Bouwes
- Mevrouw mr. G.M. van den Broek
- De heer ing. J.C. de Pagter

1.6 Bezetting van de commissie advisering bezwaarschriften per eind 2019

- De heer mr. T.G. Drupsteen (voorzitter)
- De heer mr. H.F.M. Hofhuis (plaatsvervangend voorzitter)
- De heer ir. M.A.M. Beljaars
- De heer mr. R.C. Verschuur
- De heer mr. W. van de Wetering
- Mevrouw mr. M.L.J.C. van Emden-Geenen
- De heer ing. J. van Dijk

1.7 Organisatiestructuur

Om de taken van de TCMG uit te voeren is een ondersteunende organisatie aanwezig. Deze organisatie kent een tweetal stafafdelingen: communicatie en ICT, verantwoordelijk voor respectievelijk openheid over de prestaties en optimale beschikbaarheid van systemen. De uitvoerende organisatie is in drie domeinen verdeeld, een op de schademelding gericht deel, een op schadebepaling en afhandeling gericht deel en een juridisch deel om rechtszekerheid en procesgang te bewaken en om nieuwe regelingen te helpen ontwikkelen.

1.8 Bemensing en huisvesting

De organisatie wordt voor personele, facilitaire zaken en huisvesting ondersteund via de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, een uitvoerende dienst van het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

De TCMG heeft per eind 2019 circa 315 fte in dienst of ingehuurd (excl. deskundigen). Het grootste deel van de werknemers is via RVO aan de TCMG ter beschikking gesteld. De TCMG werkt in 2019 hoofdzakelijk vanuit de vestiging in Hoogezand. Door de uitbreiding van het aantal medewerkers, in de aanloop naar de uitbreiding van taken, kiest de TCMG per eind 2019 te gaan werken vanuit het kantoor aan het Cascadeplein 10 in Groningen. De vestiging Hoogezand zal dan gedeeld worden met de NCG en de uitvalsbasis zijn van het deel van de TCMG organisatie dat een buitendienstfunctie heeft (AOS en zaakbegeleiding).

1.9 Uitvoeringskosten

De totale uitvoeringskosten over 2019 bedragen circa € 106,5 miljoen. Dit kan worden onderverdeeld in een bedrag van € 58,5 miljoen aan materiële kosten en een bedrag van € 48 miljoen aan uurgebonden kosten. 1/3 deel van de uurgebonden kosten betreft inhuur (incl. uitzendkrachten), 2/3 deel betreft ambtelijk personeel. De materiële kosten bestaan voor het grootste deel uit kosten voor de schadedeskundigen, circa € 45 miljoen.

Dat betekent dat in 2019 voor elke verleende 1 euro schadevergoeding ongeveer een uitgave van € 0,78 nodig is aan kosten, mede door het kosten-intensieve traject van opnemen en beoordelen van schade. Naar verwachting zal deze verhouding verbeteren na de start van het IMG in 2020, wanneer de IMG nieuwe regelingen invoert die minder kosten-intensief zijn.

1.10 Stakeholders en belangenbehartigers

De TCMG kan haar opdracht niet uitvoeren zonder samen te werken met andere organisaties. In de eerste plaats gaat het dan om de maatschappelijke organisaties Gasberaad en Groninger Bodembeweging. Zij voorzien ons in, of confronteren ons met, vragen, kritiekpunten en ideeën die onder de Groningers leven over schadeafhandeling. Hun kennis en inzichten zijn ook waardevol bij het ontwerpen van werkwijzen, zoals bijvoorbeeld de Stuwmeerregeling of straks de werkwijze voor smartengeld. Samenwerking en overleg zijn er ook met belangenorganisaties uit de agrarische sector, het MKB, de monumenten en organisaties die opkomen voor de individuele belangen van Groningers met schade. Ook is er overleg met regionale overheden, de provincie en de Ministeries van EZK en V&J. Met de NCG is een convenant gesloten om het, indien praktisch, voor Groningers mogelijk te maken schadeherstel en versterking te combineren.

2 Ontwikkelingen in 2019

In dit jaaroverzicht benoemen we per maand mijlpalen, met name die in 2019 belangrijk zijn voor schademelders.

Januari 2019

do
24

Op 24 januari levert een panel van deskundigen een advies op met een beoordelingskader voor de toepassing van het wettelijk bewijsvermoeden. Het beoordelen van mijnbouwschade is vanaf nu eenvoudiger voor onafhankelijke deskundigen, de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen en de Groningers. Het is een voorwaarde voor een voortvarender en grootschaliger schade-afhandeling met behoud van zorgvuldigheid en ruimhartigheid.

wo
30

Op 30 januari publiceert de TCMG een interview met hoogleraren bestuursrecht Kars de Graaf en Bert Marseille. Volgens hen is toepassing van het bestuursrecht een plus voor gedupeerden van de gaswinning. De schadeafhandeling door TCMG biedt daarbij meer mogelijkheden voor de burger dan gebruikelijk is bij overheidsorganen. Zo krijgt elke gedupeerde een zaakbegeleider ter beschikking. En er is de expliciete mogelijkheid om te reageren op de keuze voor de onafhankelijke deskundige die adviseert over de schade.

Februari 2019

do
14

Op 14 februari tekent de TCMG een samenwerkingsconvenant met woningcorporaties. Als eerste van de woningcorporaties in het aardbevingsgebied tekent Auke de Vries, directeur-bestuurder van de Chr. Woningstichting Patrimonium.

vr
15

Op 15 februari draagt Bruno van Ravels de voorzittershamer over aan Bas Kortmann, die al sinds de start van de TCMG plaatsvervangend voorzitter is.

wo
20

Op 20 februari maakt de TCMG een werkwijze bekend voor het omgaan met urgente situaties en schademelders kunnen voortaan voorrang aanvragen bij de schadeafhandeling op basis van persoonlijke omstandigheden.

Maart 2019

di
05

Vanaf 5 maart is het voor schademelders mogelijk om meer inzicht te krijgen in de wachttijd van de schadeafhandeling. Er zijn nog relatief veel dossiers waar geen schade-opname is gedaan. Voor een groot deel van hen is het mogelijk om te horen op welke plek in de wachtrij zij zich bevinden.

di
19

Op 19 maart laat Jelle van der Knoop, voorzitter van de Groninger Bodem Beweging in een interview een voorzichtig positief geluid klinken: "Dus, in het algemeen raken jullie op stoom. Maar het is nog lang niet snel en niet goed genoeg. Tegelijk zie ik daarin een deel van het probleem door de erfenis die jullie hebben meegekregen."

April 2019

wo
10

Op 10 april meldt de TCMG een groei van het aantal schade-opnames, maar er is een te grote achterstand in het aantal opgeleverde adviesrapporten. Een reden is, dat een deel van de adviesrapporten opnieuw moet worden bekeken vanwege het nieuwe beoordelingskader.

vr
26

Op 26 april blijkt dat het stuwmeer aan openstaande schademeldingen steeds meer merkbaar wordt. Een te grote groep schademelders moet te lang wachten. De TCMG stelt een extra overlastvergoeding vast voor iedereen die meer dan een jaar moet wachten op een besluit waar mijnbouwschade wordt vastgesteld.

Mei 2019

ma
06

Op 6 mei spreekt de TCMG in het wekelijks nieuwsbericht voor het eerst over het stuwmeer aan openstaande schademeldingen. Ook signaleert de organisatie een stijging van het gemiddeld aantal schademeldingen per week.

wo
22

Op 22 mei vindt er een aardbeving plaats bij Westerwijtwerd (3.4 op de schaal van Richter). Aan het eind van de dag publiceert de TCMG een overzicht van alle schademeldingen per gemeente. In totaal komen de eerste dag bijna 600 schademeldingen en 25 meldingen van een mogelijk acuut onveilige situatie binnen. Eind mei loopt dit op tot respectievelijk ruim 2.600 en 77.

Juni 2019

ma
03

Op 3 juni stuurt de minister van Economische Zaken en Klimaat een brief van de TCMG door aan de Tweede Kamer. De TCMG pleit in de brief voor een Stuwmeerregeling, waarbij er sprake is van een vaste schadevergoeding van maximaal € 5.000 en van een variabele vergoeding van maximaal € 11.000. Op 5 juni debatteert de Tweede Kamer hierover.

zo
09

Op 9 juni beeft Groningen opnieuw door de aardbeving bij Garrelsweer (2.5 op de schaal van Richter). Er komen meer schademeldingen en meldingen van een mogelijk acuut onveilige situatie binnen.

wo
12

Op 12 juni stuurt de TCMG naar circa 5.400 adressen een brief waarin de beslistermijn van 15 maanden wordt verlengd met - afhankelijke van de status van het dossier - nog eens 6, 12 of 15 maanden. Juist met het oog op deze groep is de stuwmeerregeling voorgesteld.

do
13

Op 13 juni wordt bekend dat de Stuwmeerregeling wordt ingevoerd en gaat gelden voor alle nog openstaande schademeldingen die vóór 13 juni zijn ingediend. Bas Kortmann zegt daarover: "Mensen moeten te lang wachten en met de recente snelle groei van schademeldingen dreigt dat voor een nog grotere groep realiteit te worden. We doen hen daarmee geen recht en dat is juist onrechtvaardig."

Juli 2019

di
02

Op 2 juli stuurt de TCMG de eerste van in totaal ruim 16.000 brieven met een aanbod voor de Stuwmeerregeling en informatie over de keuzes die schademelders daarin hebben.

do
11

Op 11 juli publiceert de TCMG een interview met oud-gedeputeerde Eelco Eikenaar, die de portefeuille rond gaswinning voor de provincie Groningen heeft. Hij zegt daarin onder andere: "Geef mensen de regie op hun leven terug."

di
30

Op 30 juli blijkt dat op ruim 7.800 adressen Groningers een keuze hebben gemaakt voor een aanbod voor de Stuwmeerregeling. De overgrote meerderheid kiest voor de vaste vergoeding. Een klein deel kiest voor voortzetting van de reguliere procedure. Een zeer klein deel kiest voor de variabele vergoeding.

Augustus 2019

ma
26

Op 26 augustus blijkt dat 9.500 Groningers een keuze hebben gemaakt in het aanbod van de Stuwmeerregeling. Steeds meer schademelders krijgen een 'nulmeter' over de vloer, een nieuwe aanpak waarbij een schade-opname plaatsvindt louter om de schade vast te leggen en niet om deze te beoordelen.

September 2019

do
05

Op 5 september wordt een nieuwe aanpak bekend voor de afhandeling van zogenoemde 'specials' dossiers, schademeldingen waar een specialistische, onafhankelijke deskundige voor nodig is. Door nieuwe afspraken met expertisebureaus zijn er meer deskundigen beschikbaar gekomen. Zo komt er meer vaart in de afhandeling van dit type dossiers.

wo
11

Op 11 september tekenen de TCMG en de Nationaal Coördinator Groningen (NCG) een samenwerkingsconvenant. Er is afgesproken de schadeafhandeling en versterking stapsgewijs steeds meer gezamenlijk te doen. Wel wordt er kleinschalig begonnen.

ma
30

Op 30 september lanceert de TCMG een nieuw online dashboard op de website van de TCMG. Er zijn dan meer grafieken te vinden met cijfers over de voortgang van de schadeafhandeling per gemeente.

Oktober 2019

wo
09

Op 9 oktober ontvangt Bas Kortmann uit handen van hoogleraar Fokko Oldenhuis het eerste exemplaar van het boek 'Monografieën privaatrecht, juridische aspecten van.

do
17

Op 17 oktober start de TCMG met de inzet van schade-opnemers om de structureel hogere instroom van nieuwe schademeldingen tijdig af te handelen. Het is dan duidelijk dat na de bevingen bij Westerwijtwerd en Garrelsweer het aantal schademeldingen niet afneemt, zoals eerder was verwacht.

November 2019

De Stuwmeerregeling begint op haar einde te lopen. Eind november constateren we dat het aantal mensen dat een keuze maakt, nog maar mondjesmaat stijgt. Waar eind augustus ruim 9.500 keuzes waren gemaakt, was dat eind november niet veel hoger.

do 14 Op 14 november publiceert Dagblad van het Noorden een verhaal over de aanhoudende stormloop op het schadeloket. In een toelichting laat Bas Kortmann weten dat aan de Rijksuniversiteit Groningen is gevraagd te onderzoeken wat de achtergronden van de groei kunnen zijn.

wo 20 Op 20 november publiceert RTV Noord een analyse over de aanhoudende stroom schademeldingen. Volgens RTV Noord komt dat door een toename in het vertrouwen in de schadeafhandeling, vooral door toepassing van de 'omgekeerde bewijslast'.

December 2019

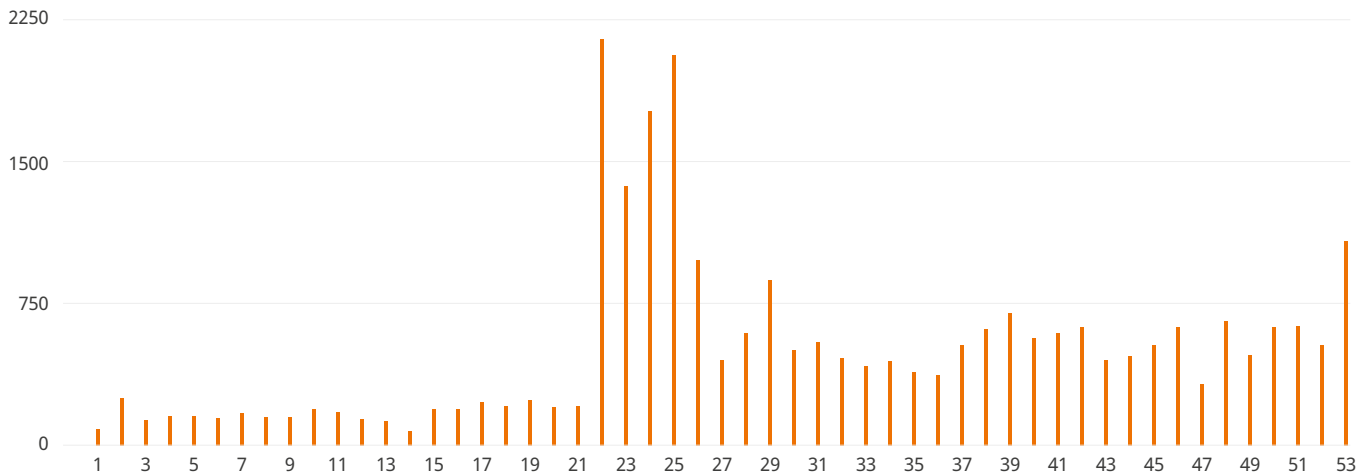
di 31 Op 31 december 2019 kan er voor het laatst een keuze voor de Stuwmeerregeling worden gemaakt. Ruim 10.000 mensen kiezen voor het aanbod (verreweg de meesten voor de vaste vergoeding). Er zijn dan in totaal ruim 46.000 schademeldingen binnengekomen waarvan er in totaal sinds 19 maart 2018 ruim 27.000 zijn afgehandeld. Verreweg de meeste schademeldingen zijn dan minder dan een half jaar oud.

3 Afhandeling schademeldingen in 2019

3.1 Binnengekomen schademeldingen

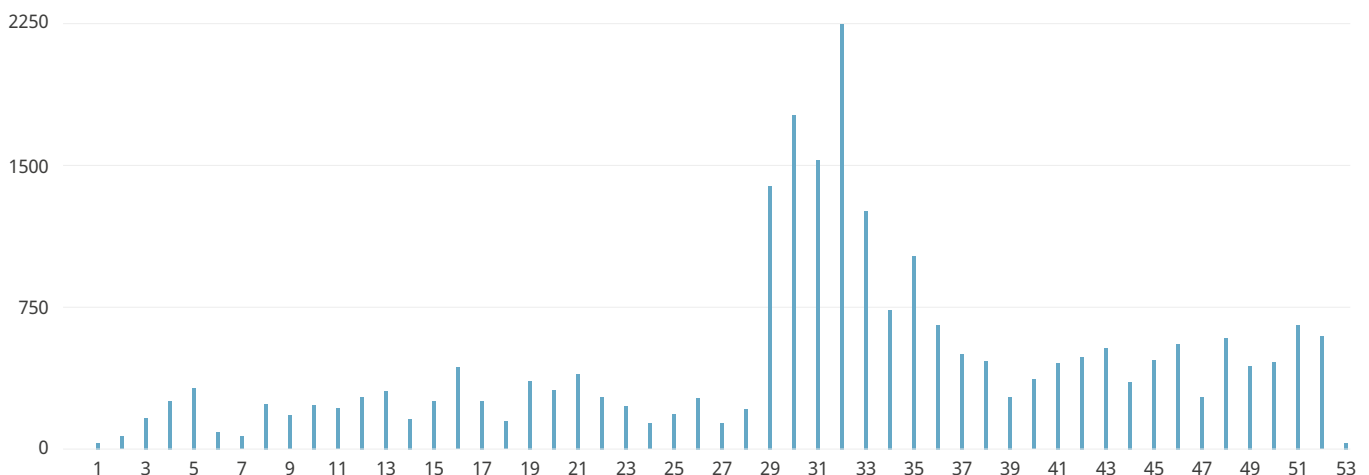
De TCMG start 2019 met 20.064 schademeldingen, een “werkvoorraad” van ongeveer 16.396 schademeldingen, waarvan 13.472 in de erfenis van het Centrum Veilig Wonen (CVW) zitten. Van die meldingen bleken er circa 12.500 nog niet afgehandeld op circa 11.500 adressen. Met name na de bevingen neemt het aantal meldingen fors toe. In 2019 komen in totaal 26.798 meldingen binnen.

Binnengekomen schademeldingen per week in 2019

3.2 Besluiten en afgehandelde schademeldingen

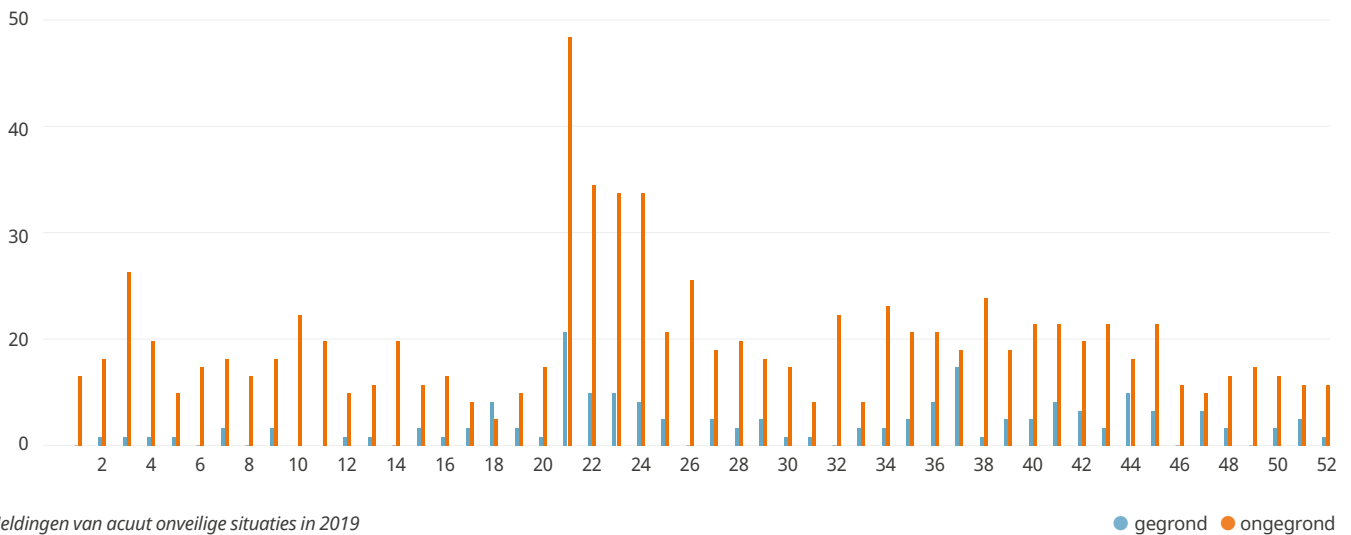
In het jaar 2019 neemt de commissie 21.043 besluiten en handelt daarmee 24.191 schademeldingen af. Soms komen meerdere meldingen van een eigenaar voor hetzelfde gebouw of werk en worden deze in één besluit afgehandeld. De afhandeling is dus flink op stoom. Door de aanhoudende toename van de schademeldingen na de beving van Westerwijtwerd (22 mei 2019) leidt dit niet tot een structurele vermindering van het totaal aantal schademeldingen dat nog in behandeling is. De piek in de afhandeling ligt bij de Stuwmeerregeling. Daar zijn na juni ruim 10.000 dossiers (soms bestaande uit meerdere schademeldingen) mee afgehandeld. Het aantal CVW-meldingen is aan het eind van het jaar fors teruggebracht.

Afgehandelde schademeldingen per week in 2019

3.3 Acuut Onveilige Situaties (AOS) 2019

In 2019 ontvingt de TCMG in totaal 803 meldingen van acuut onveilige situaties. Daarvan blijken 48 meldingen geen AOS melding te zijn en zijn vervolgens ingetrokken. Het aantal in behandeling genomen AOS meldingen in 2019 is daarmee uitgekomen op 755. Daarvan blijken er bij inspectie 127 gegrond en 628 niet gegrond. De piek in het aantal AOS meldingen doet zich voor in week 21 en houdt verband met de relatief zware beving van Westerstijwerd (22 mei). Ook na de beving bij Garrelsweer (9 juni) is een toename meetbaar. Uit de cijfers blijkt dat ook in de weken na deze bevingen gemiddeld meer meldingen van een acuut onveilige situatie binnenkomen dan vóór deze bevingen. Voor het inspecteren en veiligstellen van acuut onveilige situaties geeft de TCMG in 2019 € 631.241,93 uit. Van dit bedrag betreft 40 procent de uitgaven voor maatregelen, 60 procent heeft te maken met inspecties door deskundigen.

3.4 Lang lopende dossiers

Gedurende het jaar is de voorraad oude schademeldingen van CVW geslonken van 13.472 tot ca. 2.300 eind 2019. De overblijvende zijn de complexe situaties of waar een ander proces de behandeling opschort. Om een indruk van lang lopende dossiers te geven, treft u hieronder een drietal geanonimiseerde cases weer:

Dossier 1

Nog een actief NAM dossier

Dhr. A heeft een melding gedaan op 21-04-2017 voor zijn woning in een dorp in de gemeente X. Op zijn adres is tevens een bedrijf gevestigd, waardoor het dossier bij ons in de categorie mkb valt. Zijn melding kan tot op heden niet opgepakt worden. Dhr. A heeft nog een actief NAM dossier. Dat wil zeggen dat hij momenteel nog verwickeld is in een procedure bij de Arbitrer Bodembeweging. Volgens het Besluit mijnbouwschade Groningen is de TCMG niet bevoegd om te besluiten op een aanvraag over een schade die al bij de NAM is ingediend. In de arbitrageprocedure kan het voorkomen dat ook nieuwe schades worden meegenomen bij de afhandeling van de oude schade. Hierdoor ontstaat het risico van een dubbele schadeprocedure en eventuele dubbele schadevergoeding voor dezelfde schade. In de regel kan een dergelijk dossier door de TCMG pas worden voortgezet zodra deze zaak bij de NAM is afgehandeld. Pas dan kan de TCMG beoordelen of de nieuwe, bij de TCMG gemelde schade niet eerder is vastgelegd en behandeld door de NAM of het CVW (al dan niet via de Arbitrer Bodembeweging).

Dossier 2

Buiten de kaders

Dhr. B heeft een melding gedaan op 18-09-2018 voor zijn woning aan de rand van de provincie Groningen. De reden dat zijn melding nog steeds niet is afgehandeld is omdat zijn woning relatief ver weg ligt van het Groningenveld en de gasopslag Norg. Voor de totstandkoming van het beoordelingskader was het onduidelijk hoe het wettelijk bewijsvermoeden moest worden toegepast. Vooral met betrekking tot de afstand waarbinnen bodembeweging geacht wordt effect te hebben. In 2019 is er een applicatie ontwikkeld die, met inachtneming van het paneladvies, inzicht geeft in welke bodembeweging op een locatie heeft plaatsgevonden. Recentelijk is er een opname geweest dus het afhandelen van deze aanvraag lijkt dichterbij te komen.

Dossier 3

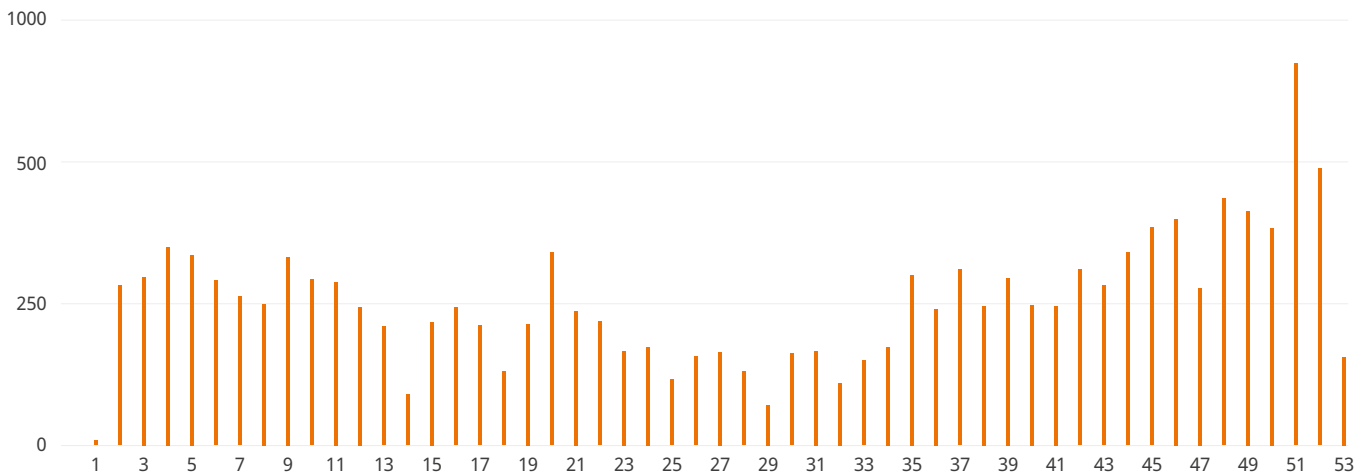
Uitstel op zienswijze aangevraagd door melder

Dhr. C heeft op 31-05-2017 een schademelding ingediend voor zijn woning in de gemeente Y. Zijn schademelding is nog niet afgehandeld, omdat de aanvrager om een verlenging van de zienswijzetermijn heeft gevraagd. De opname heeft plaatsgevonden in mei 2019. In september 2019 is een adviesrapport opgeleverd. De aanvrager heeft in oktober aangegeven tot april 2020 uitstel te willen voor het aanleveren van een zienswijze. Deze termijn wordt nu afgewacht voordat het dossier weer verder kan worden opgepakt.

3.5 Ontwikkeling schade-opnames

Aan het eind van het jaar neemt het aantal schade-opnames toe. Deels heeft dit te maken met extra capaciteit, deels met een andere aanpak. Het proces van schade opnemen en het beoordelen door een externe, onafhankelijke deskundige wordt gesplitst. Het is niet langer nodig dat een hooggekwalificeerde onafhankelijke deskundige zelf in alle gevallen de schade-opname verricht. Ook anderen met een bouwkundige achtergrond kunnen dat uitvoeren en deze 'opnemers' zijn in grotere aantallen beschikbaar. Bij de uitvoering van de Stuwmeerregeling is al goede ervaring opgedaan met de inzet van 'schade-opnemers'. De onafhankelijke deskundige kan ook een beoordeling op afstand doen, op basis van een goede registratie van de schade-opname en de bijgevoegde omschrijving. De onafhankelijke deskundige heeft zo ook meer tijd voor het uitvoeren van de beoordeling en het opleveren van adviesrapporten.

Ontwikkeling schade-opnames per week in 2019

3.6 Doorlooptijd afhandeling schademeldingen

Aan het begin van het verslagjaar ligt de doorlooptijd over het merendeel van de besluiten (mediaan) nog tegen de 400 dagen, naar het eind van het jaar daalt dit naar 150 dagen. Dat betekent dat wachttijden voor het grootste deel van de schademelders afnemen. Maar dat komt niet zozeer doordat het totaal aantal schademeldingen in behandeling afneemt, eerder doordat de capaciteit van de TCMG toeneemt. Door de Stuwmeerregeling is er bovendien een betere uitgangspositie ontstaan. Schademeldingen die nog in behandeling zijn, zijn veel jonger.

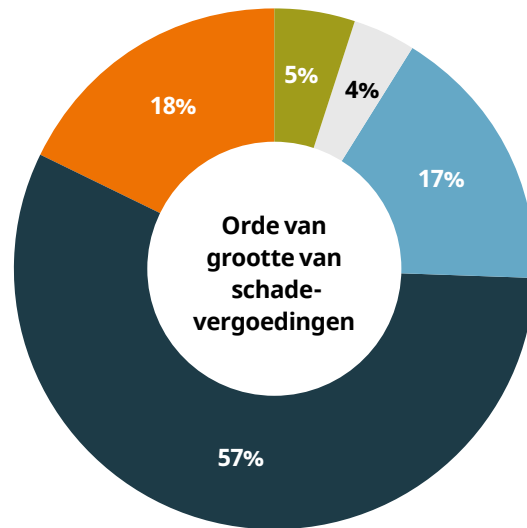
3.7 Stuwmeerregeling

Van 3 juli 2019 tot en met 31 december 2019 loopt de Stuwmeerregeling. Aanvragers die voor 13 juni 2019 bij de TCMG een aanvraag tot schadevergoeding hebben gedaan, krijgen een aanbod uit de Stuwmeerregeling. Zij kunnen, naast de reguliere procedure, kiezen voor een vaste vergoeding van € 4.000 voor de ontstane fysieke schade en

een vaste vergoeding van € 1.000 voor de overige schade. Aanvragers die voor 1 januari 2019 een aanvraag tot schadevergoeding hebben gedaan, kunnen er ook voor kiezen om zelf een aannemer aan het werk te zetten. In dat geval kan men facturen van de aannemer insturen, die dan tot € 10.000 (inclusief btw) vergoedt. Daarnaast krijgt men ook de vaste vergoeding van € 1.000 voor overige schade. Aanvragers die niet voor 1 januari 2020 een keuze hebben doorgegeven, gaan met hun dossier automatisch verder in de reguliere procedure.

Uiteindelijk neemt de TCMG 9.590 besluiten voor het vaste bedrag van in totaal € 5.000, 424 maal kiest men voor de variabele vergoeding tot € 11.000 (op basis van facturen van een aannemer). In 1.681 dossiers kiest de schademelder voor voortzetting van de reguliere procedure.

En 1.484 schademelders maken geen keuze. Hun schademeldingen lopen door in de reguliere procedure. In circa 3.000 dossiers kon de TCMG de reguliere procedure zelf al eerder voortzetten.

- Afgewezen: 5%
- Minder dan € 1.000: 4%
- Tussen € 1.000 en € 4.000: 17%
- Tussen € 4.000 en € 10.000: 57%
- Meer dan € 10.000: 18%

3.8 Totale schadevergoeding

De totale in 2019 verleende schadevergoeding voor mijnbouwschade bedraagt € 139.523.543,03. Het merendeel van de verleende vergoedingen valt in de orde van grootte tussen de € 4.000 en € 10.000. De 9.590 aanvragers die een vast bedrag van € 5.000 in de Stuwmeerregeling kregen, maken daar met € 47.950.000 een groot deel van uit.

3.9 Schademeldingen en besluiten per gemeente

Veruit de meeste aanvragen komen in 2019 uit de Gemeente Groningen. Ruim 10.000 meldingen komen binnen bij de TCMG. Het aantal besluiten laat derhalve hetzelfde beeld zien in 2019. Het Hogeland is de tweede gemeente in de ranglijst.

Gemeente	Aanvragen
Groningen	10.312
Het Hogeland	3.308
Midden-Groningen	3.203
Oldambt	2.055
Veendam	1.831
Delfzijl	1.358
Loppersum	1.191
Appingedam	853
Westerkwartier	772
Tynaarlo	596
Pekela	374
Noordenveld	360
Aa en Hunze	240
Overig*	176

Gemeente	Aanvragen
Westerwolde	93
Assen	25
Stadskanaal	22
Emmen	10
Ooststellingwerf	6
Borger-Odoorn	2
Coevorden	2
Midden-Drenthe	2
Tytsjerksteradiel	2
Achtkarspelen	1
Horst aan de Maas	1
Schiermonnikoog	1
Smallingerland	1
Westerveld	1

* de categorie overig betreft aanvragen die niet één van de gemeenten te plaatsen zijn. Voor de afhandeling maakt dit niet uit.

Totaal: 26.798

Gemeente	Besluiten
Groningen	7.277
Het Hogeland	3.549
Midden-Groningen	3.299
Oldambt	1.430
Veendam	1.331
Delfzijl	916
Loppersum	908
Appingedam	903
Westerkwartier	492
Tynaarlo	413
Pekela	129
Noordenveld	126
Aa en Hunze	99
Overig*	48
Westerwolde	44

Gemeente	Besluiten
Emmen	27
Assen	18
Stadskanaal	12
Coevorden	4
Ooststellingwerf	4
Borger-Odoorn	3
Midden-Drenthe	3
Dantumadiel	1
De Wolden	1
Deventer	1
Hoogeveen	1
Horst aan de Maas	1
Smallingerland	1
Tytsjerksteradiel	1
Westerveld	1

* de categorie overig betreft besluiten die niet één van de gemeenten te plaatsen zijn. Voor de afhandeling maakt dit niet uit.

Totaal: 21.043

3.10 Monumenten, agrarische bedrijven en andere bedrijven

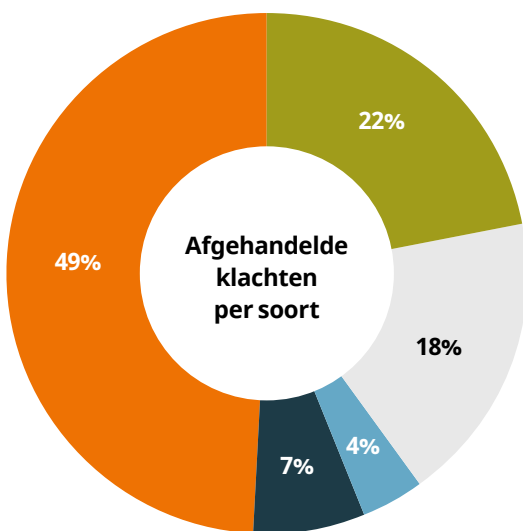
Bij sommige schademeldingen is een gespecialiseerde, onafhankelijke deskundige nodig voor advies over de schadeoorzaak en de schadeomvang. Het gaat dan om monumenten, andere erfgoedpanden, agrarische bedrijven en andere soorten bedrijven (mkb). De fysieke schade, de eigendomsconstructie en de materiële gevolgschade (zoals omzetting) kunnen reden zijn dat gespecialiseerde kennis nodig is. In 2019 neemt de TCMG 1.107 besluiten over de schademeldingen in deze categorie.

4 Bezwaren, beroepen en klachten in 2019

4.1 Het aantal en de uitkomsten van behandelde bezwaar- en beroepzaken

Aan het eind van het verslagjaar zijn er in totaal over alle besluiten van de TCMG sinds de start in 2018 een 603 bezwaren ontvangen. Het leeuwendeel, 501 bezwaren, komt binnen in het jaar 2019. De onafhankelijke Commissie advisering bezwaarschriften voorziet deze van advies en legt ze terug bij de Commissie mijnbouwschade. Deze verklaart tot eind 2019 een 75 bezwaren gegrond en 90 bezwaren deels gegrond. Van de ingediende bezwaren zijn dan 48 bezwaren afgewezen. Een 30 bezwaren blijkt niet ontvankelijk en 53 bezwaren zijn tot dan toe ingetrokken. In totaal zijn er dan 290 bezwaren afgehandeld.

- Goede informatieverstrekking: 22%
- Professionaliteit: 18%
- Fatsoenlijke bejegening: 4%
- Stuwmeerklacht: 7%
- Voortvarend handelen: 49%

4.2 Behandelde klachten en de uitkomsten van de klachtbehandeling

In het verslagjaar zijn er 221 klachten binnengekomen, waarvan er 217 zijn afgehandeld. Van de afgehandelde klachten heeft bijna de helft betrekking op een vermeend gebrek aan voortvarendheid in het dossier. Iets minder dan een kwart betreft een klacht over informatieverstrekking daarover. Op de derde plaats staat een vermeend gebrek over professionaliteit. Vier openstaande klachten zijn meegenomen naar 2020. Het betreffen klachten die eind 2019 zijn ingediend.

Het gebrek aan voortgang in een dossier en goede informatie daarover, vormt de belangrijkste redenen voor klachten in 2019. In totaal kwamen bij de TCMG 221 klachten binnen over gedragingen van de organisatie en haar vertegenwoordigers.

Bij 64 van de 215 klachten is er in 2019 sprake van een hoorzitting met een of meer Commissieleden. Meer dan twee derde van de klachten (140) is met een schriftelijke reactie afgehandeld.

De snelheid van afhandeling van de klachten is in 2019 verbeterd. Waar begin 2019 een klacht niet zelden tot wel 100 dagen doorlooptijd kent, is dat eind 2019 teruggebracht tot gemiddeld 25. Uitzonderingen daargelaten, streeft de TCMG er in 2020 naar klachten binnen drie weken af te handelen.

4.3 Uitkomsten van uitgevoerde klanttevredenheidsonderzoeken

Gedurende het jaar loopt een tevredenheidsonderzoek over verschillende aspecten van het contact met schademelders. Het tevredenheidsniveau is stabiel over het jaar. Schademelders zijn tevreden over het persoonlijk contact zelf. Aspecten als vriendelijkheid en behulpzaamheid scoren goed. Negatieve opmerkingen betreffen met name de lange doorlooptijden en de vindbaarheid van sommige informatie.

Bij de metingen van tevredenheid gedurende het proces van schademelding (na opname, na ontvangst rapport, en na besluit) zien we bij de opnames een stabiele lijn in de tevredenheid, en bij de rapporten en de besluiten een geringe stijging in de algehele tevredenheid, alhoewel het hier om tienden van een procent gaat.

Tevredenheid over schademeldingscontact:

Contact	Gemiddelde score
Telefonie	7,6
E-mail	6,4
Website	5,8
Schade-opname (deskundige)	8,3
Schade-opname (opnemer)	8,4
Adviesrapport	7,3
Besluit	7,5

5 Vooruitblik

In het jaar 2020 zal de Tijdelijke Wet Groningen in werking treden. Dan zal de organisatie rond de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen opgaan in een zelfstandig bestuursorgaan, het Instituut Mijnbouwschade Groningen. Dit Instituut zal ook andere schades in behandeling nemen die het gevolg zijn van mijnbouw in Groningen.

Zo zal er een regeling komen om woningeigenaren te compenseren voor het nadeel in de waardeontwikkeling van hun woning als gevolg van de beweging in de bodem. Ook zal er een regeling komen om daarvoor in aanmerking komende bewoners van het effectgebied te compenseren voor de immateriële schade als gevolg van de aardbevingen. Het IMG behandelt ook de afhandeling van andere soorten mijnbouwschade, zoals schades aan industriegebouwen

en de infrastructuur. Verder wordt er een mogelijkheid ontwikkeld om schadevergoeding in natura uit te keren.

Hoewel het IMG al bij de start direct het loket is voor deze schadevormen, moeten de werkwijzen zorgvuldig worden voorbereid en de organisatie worden ingericht. De regelingen zullen daarom wellicht niet bij de start al openstaan voor schademeldingen. Naar verwachting starten de regelingen gevolgtijdelijk wanneer de werkwijze bekend is.

De nieuwe wet maakt dat het volgende jaarverslag van het IMG zal komen. Dit volgende verslag neemt dan ook de historie van de TCMG in 2020 mee tot aan het ingaan van de Tijdelijke Wet Groningen.

Voorbehoud

Aangezien de Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen nog valt onder de rapportageverantwoordelijkheid van de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO), zijn de in dit document genoemde bedragen en aantallen uitsluitend opgenomen om u inzicht te geven in de ontwikkelingen van de TCMG in 2019. Dit verslag dient dan ook niet als officiële financiële verslaglegging en is het document niet gecontroleerd door de accountantsdienst.

Wel is dit document met zorg samengesteld en zijn kerngegevens zoals aantallen meldingen en besluiten, de uitvoeringskosten en de verleende vergoedingen ontleend aan de officiële reportage aan RVO, die wel door de accountantsdienst is gecontroleerd.

Colofon

Tijdelijke Commissie Mijnbouwschade Groningen
Corporate Communicatie

Tijdelijke Commissie
Mijnbouwschade Groningen

